

pripravimo, je, da z vso skrbnostjo izvršimo vse, kar določa volilni zakon.

Slovenska ljudska stranka poziva svoje zaupnike in voditelje krajevnih odborov, da skrbijo predvsem, da bo vsak naš pristaš vpisan v volilni imenik, da s tem dobi volilno pravico. Tozadevna določila zakona so sicer že na splošno znana, toda radi varnosti jih ponavljamo.

Kdo ima pravico voliti?

Vsak, ki je vpisan v volilni imenik. Zato naj krajevni zaupniki SLS poskrbe, da bodo vsi somišljeniki naše stranke, ki so: 1. šest mesecev nastanjeni v občini, 2. ki so do dne 15. junija 1927 dovršili 21. leto in so naši državljani, v volilnem imeniku. Uradniki, duhovniki in vsi javni nameštenci pa se morajo vpisati v volilni imenik takoj, ko se preselijo v občino, kjer opravljajo svojo službo. Fantje, ki so odslužili svoj kaderski rok, se vpišejo takoj, ko odslužijo, v tisti občini, v kateri so prebivali pred odhodom v vojaško službo.

Volilne pravice pa nimajo: 1. tisti, ki so obsojeni na ječo; 2. ki so obsojeni na izgubo državljanstva, dokler traja ta kazen; 3. tisti, ki so v konkurzu; 4. tisti, ki so pod skrbstvom.

Kako vložim reklamacijo?

Reklamacije se bodo smele vlagati za te volitve veljavno še do 30. junija 1927. Toda ne odlašati! Takoj ta tedaj gre naš zaupnik k občinskemu uradu in naj pregleda in prepíše volilni imenik. Krajevni odbor SLS naj ugotovi, kateri volilci SLS so izpuščeni in kateri nasprotniki so neupravičeno vpisani. Reklamacije vložite potem čimprej. To že iz razloga, da jo lahko ponovite, če vam prvo občinski urad iz kakšnega razloga vrne, pa je mogoče napako takoj popraviti.

Popravek volilnega imenika se zahteva pismeno ali ustmeno pri občinskem uradu. Zahteva je kolekova in taks prosta. Priložiti pa je treba pravnoveljavne javne listine kot dokaz za upravičenost zahtevanega popravka. Zahtevi za vpis je treba priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovnico, 3. potrdilo občinskega ali policijskega urada, da dotični biva že nad šest mesecev v občini. Javni uradniki morajo mesto občinskega potrdila o bivanju priložiti izvirnik ali overovljen prepis odluka, s katerim so bili imenovani na službovanje v dotično občino. »Vojniška isprava« potrjuje državljanstvo in rojstne podatke. Mesto navedenih listin se sme priložiti tudi nadomestna potrdila, ki jih navajamo spodaj v podrobnem navodilu. Druge listine pa ne veljajo kot priloge.

Pismene reklamacije mora podpisati kak volilec, ne kako društvo in tudi ne kaka organizacija, n. pr. krajevni volilni odbor SLS.

Rešitev reklamacije.

Vsako zahtevo popravka volilnega imenika mora občinski urad rešiti v petih dneh. Če kdo v petih dneh ne dobi rešitve, naj smatra, da je občinski urad njegovo zahtevo odklonil. Dotični naj se takoj štedit dan pritoži na okrajno sodišče v Mariboru (Celju), župana pa vsled slabega poslovanja naznanja okrajnemu glavarstvu. Prepis naznanila naj pošlje vsak glavnemu tajništvu SLS, da bomo s takimi gospodi po potrebi obračunali ob ugodni priliki. Opozarjamo, da so vse oblasti dolžne izdati brezplačno potrebne listine za reklamacije najkasneje v 24 urah. Kjer bi naleteli na tozadevne težave in nagajanja, obvestite o tem glavno tajništvo SLS.

Župani.

Kot ljudski zastopniki so župani dolžni pri popravah volilnega imenika svojim občanom pomagati z nasveti in v

podrsniti, popeljalo se je v globino in izgubilo. Slišati je še bilo glasen: čunf! ko je priletel na dno in nato vse tiho. Kar ostrmeli smo vsi trije, tako nas je iznenadil ta prizor na izginulega psa, ki je padel bogzna kam in ga ne bo več na svetlo.

Stari Napotnik je bil žalosten radi psička, ki ga je pospremljal že 13 let vsaki dan in sedaj je pa utonil.

Po kratkem posvetu smo krenili vsi trije nazaj v Grusko nad slap in v jama. Prišli smo do jezera. Kakor hitro so posvetili prvi žarki luči preko vode, je zacvilil in zalajal na drugi strani pes. Eksekutorjev Fiks je bil tamkaj in je čakal na rešitev. Klicali smo ga, da bi ga zvabili v vodo, a vse zastoj. On ni hotel do nas, mi nismo mogli do njega in smo odšli iz jame brez pseta.

Se tri dni zatem je hodil Napotnik klicat Fikska, ki se mu je oglašal s proščim cviljenjem, četrti dan se ni oglašil več ter poginil od glada.

Zalostna smrt eksekutorjevega Fikska nam je dokazala, da sta jama in ona luknja na njivi pred hribom v najozi zvezi in mora biti nekje med hribom ter prepodom v Gruski prav velika in gotovo tudi lepa kapniška jama.

Od tedaj naprej nisem več obiskal teh jam, a sem prepričan, da je ostalo še vse, kakor sem videl leta 1904.

Jama na hribu.

Med vojno leta 1918, ko sem se mudil po odpustu iz vojaške službe na domu, sem slišal pripovedovati starejše, da je na hribu nad našo domačijo v takozvanem Palovcu čudovita podzemeljska jama. Marsikdo je znal pripovedovati o čarih teh bajnih prostorov, a prav nikomur ni bilo znano, kje bi naj bil uhod. Govorilo se je, da je ta jama v zvezi z onimi v Gruski in skriva pred javnostjo naravna čudesa.

Ko je bil zopet pri nas hribolazec stari Joža, sva sklenila, da poiščeva to votlino, ker mora biti nekje v Palovcu, ker sicer bi ne bile nastale med narodom govorce o njeni vsebini.

Opremljena z dolgo vrvjo, lučjo ter palicama sva jo urezala v Palovec in poizvedovala tamkaj, kje približno bi se naj skrival ta podzemeljski čar. Zvabila sva seboj Paloškega Toneta, kateremu so bile znane vse lisičje ter jazbečeve luknje, o kapnikih je samo slišal, videl ničesar, čeravno je že precej v letih. Tavalj smo sem ter tja po Paloškem bukovo-kostanjevem gozdu. Apnenca je bilo dovolj, tudi onih izdobilin, ki pričajo o jamah, precej. Preiskali smo vsa ta dupla, vsa so bila brez uhoda. Pri preiskovanju sem stopil čisto slučajno blizu neznatnega grmičja.

vsakem oziru skrbeti, da bodo vsi upravičenci vpisani. V občinah z več volišči je treba volilne imenike deliti in jih prirediti za vsako volišče posebej. Ne pozabite vpisati popravke v vse dele tako deljenega volilnega imenika.

Podrobna navodila za reklamacije.

Da ne bodo naši zaupniki z reklamacijami imeli sitnosti in težave, objavljamo še sledeča navodila, ki naj jih zaupniki shranijo in pouče o njih vse člane krajevnih volilnih odborov SLS.

1. Volilni imeniki morajo biti stalno razpoloženi v občinskem uradu. Vsakdo ima pravico po stavku 2 člena 5 zakona o volilnih imenikih št. 183 »Uradnega lista« št. 67-22, volilni imenik pregledati, prepisati zase, bodisi za drugega in zahtevati njegov popravek.

2. Ravno tako ima pravico vedno vsakdo vlagati reklamacijo zase ali za drugega. Reklamacijo je vložiti pri občinskem uradu ustno na zapisnik ali pismeno.

3. Reklamacijo je napraviti za vsakega volilca posebej.

4. Ako nima rojstnega ali krstnega lista in je nabava otežkočena, oziroma onemogočena o pravem času, zadostuje tudi druga od pristojnega oblasti temeljem rojstnega lista izdana listina, kakor: šolsko izpričevalo, poselska in delavska knjižica ali vojaški dokument, iz katerega so razvidni rojstni podatki, ki so se morali brezdvomno ugotoviti pri izdaji take listine na podlagi krstne matice.

3. Namesto domovinskega lista zadostuje tudi poselska knjižica ali potrdilo pristojnega političnega oblasti, da je reklamirana oseba državljan SHS, odnosno Slovan po narodnosti in jeziku. Enako zadostuje za izkazilo glede rojstnih podatkov in državljanstva, ako se predloži opcijska listina ali izkazilo o vojaškem službovanju v kraljevini SHS. Da je volilec Slovan po narodnosti in jeziku, zadostuje nje gov pravilni potni list, vidiran od tujakšnjega političnega oblasti, v kolikor je iz njega razvidna ta okolnost, sicer pa potrdilo politične oblasti, policijskega ravnateljstva ali okrajnega glavarstva.

6. V zadevi popravkov krstnih imen, oziroma priimkov, bivališča itd. je obsebi umevno, da se mora postopati prav tako, kakor pri sestavi reklamacije za vpis ali izbris ter se morajo priložiti tudi potrebna izkazila pristojni oblasti.

7. Poslovanje o vsaki reklamaciji pri občinskem uradu je po členu 8-10 zakona o volilnih imenikih št. 184, »Uradni list« št. 67-22, sledeče: Pri vsakem občinskem uradu sta poleg župana določena od občinskega sveta še dva člana, kateri skupno tvorijo reklamacijsko komisijo pri občinskem uradu. Ti člani vzamejo vsako zahtevo popravka s prilogami v pretres in jo rešijo v obliki zapisnika tekom petih dni. Zapisnik je kratek in naj se napiše na hrbet reklamacije, kakor je razvidno v spodnjem obrazcu.

Izdajo sklepa reklamacijske komisije vroči občinski urad vlagatelju reklamacije in prizadetemu volilcu. Ko preteče po vročitvi tri dni, predloži občinski urad z dopisom, kakor je razviden v dolnjem obrazcu na hrbtu reklamacijski sklep, s katerim je reklamacijo rešil, vročilnico in reklamacijo, kratko celoten spis z vsemi prilogami prvo stopnemu sodišču v poslovanje. Ko sodišče odobri predloženi sklep, šele potem sme občinski urad vpisati zahtevano spremembo v volilni imenik.

Obrazec za reklamacijo za vpis.

Štev. vlož. zap.:

V volilnih zadevah takse prosto.

Zazdelo se mi je, da mi puhti pri poletni vročini iz grmovja izvanredni hlad. Začel sem se ozirati na okrog, mrzli puh ni bil domneva, tudi Paloški Tona in stari Joža sta potrdila občutek blagodejne hladnosti. Napravil sem le par korakov v grmovje in pogled mi je obvisel na neznatni odprtini v skalo iz apnenca, iz katere je vrel v solčno popolno hlad. Odstranil sem dračje, s katerim je bila deloma zadelana luknja in mene je pozdravil uhod v ono bajno podzemeljsko jama, o kateri so krožile vse mogoče pravljice cela desetletja.

Hribolazca Jožeta sva privezala na vrv in on je moral kot prvi v odprtino, da razrešimo uganko z jama in njeni krasotami. Spuščala sva ga počasi in naravnost v globino, dokler ni zakričal, da stoji na trdih, kamenitih tleh. Ko je prižgal luč, je nama zavpil, da se mu zdi, kakor bi stal v najlepši cerkvi in od vseh strani ga pozdravljajo ter vabijo kapniki v vseh velikostih.

Pritrdila sva vrv za drevo in kmalu smo stali vsi trije v jami, ki je skraja suha in prenapolnjena s kapniki vseh oblik ter kristalno čistih barv. Jama je velika, prostorna, lahko greš vedno stoje, pač pa pelje vedno bolj navzdol. Nekaj časa smo hodili, ko smo dospeli na rob globokega prepada. Na dnu je bilo slišati žuborenje vode — znamenje: jama se gotovo za prepadom nadaljuje bogzna kam. Celi zgornji del smo temeljito pregledali in Paloški Tona se ni mogel načuditi krasoti, ki jo je ustvarila narava na vrhu hriba v sredini gozda in to tekom tisoč- in tisočletij.

V prepad se nismo spuščali, ker je bilo pregloboko in sva bila dva preslabotna, da bi držala s sigurnostjo enega pri spuščanju v globine.

Za spomin na ta obisk smo vzeli vsak nekaj kapnikov in radi deklaracijske dobe pozneje nisem prišel do tega, da bi bil pregledal v večji družbi to podzemeljsko jama v Paloškem gozdu tudi pod prepodom.

Stari Palošek še krepko živi in zna natančno, kje je uhod in kako daleč smo se upali prvič leta 1918.

Te vrste o teh jamah sem beležil radi tega, ker so te votline nekako pozabljene, a bi zaslužile, da bi si jih ogledal kak strokovnjak in pripomogel z odkritjem do večjega slovesa zapuščenim in širši javnosti le malo znanim obso-telskim krajem.

Županstvo v . . . . ., dne . . . . .

Zglasi se . . . . . (stan, bivališče, hišna štev.) in pravi: Jaz nisem vpisan v volilni imenik za volitve v narodno-skupščino. Prilagam potrdilo župnega urada (rojstni list, krstni list), da sem star nad 21 let, potrdilo obč. urada, da sem pristojen v to občino (domovnico, iz katere je razvidno, da sem pristojen v občino . . . . ., opcijsko listino, potrdilo pristojnega političnega oblasti, da sem državljan SHS, potni list, vidiran od tuzemskega političnega oblasti, da sem Slovan po plemenu in po jeziku).

Z ozirom na to predlagam, da se me vpiše v volilni imenik za volitve v narodno skupščino.

Podpis župana in tajnika. Podpis stranke.

Pečat.

Štev. vlož. zap.:

Županstvo v . . . . .

Predstoječa reklamacija se osvoji (ali pa, ako ni pravilna: se zavrne: tu se navede vzrok zavrnitve, n. pr., ker ni priloženo izkazilo starosti, izkazilo državljanstva, ali vsled drugega pogrška).

V . . . . ., dne . . . . .

Podpis članov reklamacijske komisije in župana.

Pečat.

Se predloži deželnemu sodišču v Ljubljani v poslovanje.

Županstvo v . . . . ., dne . . . . .

Pečat.

Podpis župana.

Obrazec za izbris iz volilnega imenika.

Štev. vlož. zap.:

V volilnih zadevah takse prosto.

Županstvo v . . . . ., dne . . . . .

Zglasi se . . . . . in pravi: Volilec N. N. (stan, bivališče in hišna štev.), vpisan v volilnem imeniku za vas . . . . . za volitev v narodno skupščino pod tekočo št. . . . ., se je preselil glasom priloženega potrdila občinskega urada iz vasi . . . . . v vas . . . . .

Zahtevam, da se imenovani v volilnem imeniku izbriše za vas . . . . . in vpiše v imenik za vas . . . . .

Podpis župana in tajnika. Podpis stranke.

Pečat.

Obrazec za potrdilo župnega urada.

Štev. vlož. zap.:

V volilnih zadevah takse prosto.

Uradno potrdilo.

Anton Poženel, zakonski sin Matevža Poženel in Ivane, rojene Kristan, je bil rojen v . . . . . dne . . . . . leta . . . . .

Župni urad v . . . . . dne . . . . .

Pečat.

Podpis župnika.

Obrazec za potrdilo županstva.

Štev. vlož. zap.:

V volilnih zadevah takse prosto.

Uradno potrdilo.

N. N. (poklic, bivališče in hišna štev.), stanuje v tej občini stalno že nad šest mesecev in je pristojen v občino . . . . . glasom podatkov in tu radne matice.

Županstvo v . . . . ., dne . . . . .

Pečat.

Podpis župana.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Narodna skupščina razpuščena. Dne 15. junija je kralj Aleksander podpisal ukaz, da se narodna skupščina, ki je bila šele pred dvema letoma izvoljena, razpusti in da se razpišejo nove volitve. Vukičević, ministrski predsednik, je rekel, da zato, ker s sedanjo skupščino ni bilo mogoče delati. (Opomba uredništva: Seveda ne, če vlada skupščine sploh ni sklicala, ker v njej ni imela sigurne večine.)

Nove volitve dne 11. septembra. Istočasno z razpustom sedanje narodne skupščine je kralj Aleksander podpisal tudi ukaz, da se vršijo nove volitve 11. septembra. Volitve se vršijo na podlagi ljudskega štetja iz leta 1910, ker imajo na ta način Srbi 30 poslancev več kot jim gre po štetju leta 1921.

Izpopolnjena, takorekoč nova vlada. Vukičević je ostal predsednik. On je kraljev oseben prijatelj. Kot ministre iz radikalne strani je privzel le svoje najzvestejše iz takozvanega Jovanovičevega kluba. A tudi tu nima vseh popolnoma brezpogojno udanih, ker se nekateri le bojijo velike večine v radikalnem klubu, ki je zoper vlado. Vlada je izvršila takoj tudi veliko izpremembo pri upravi in je nastala veliko število novih velikih županov. V Sloveniji sta oba velika župana vsled svoje objektivnosti in obče priljubljenosti ostala na svojih mestih. In tu je tudi za izid volitev vseeno, kdo je veliki župan, ker se narod ne da terorizirati. Drugače je to na jugu. Zato ni čuda, da se ta komaj nekaj dni nova vlada že zopet krha. Minister Spaho, mohamedanec iz Bosne, ni zadovoljen glede nastavitve velikih županov in je grozil, da izstopi iz vlade.

Usoda radikalne stranke. Sedanja vlada je pravzaprav namenjena, da razbije najmočnejšo, to je radikalno stranko in izbriše iz nje korupcionista, kakor se trdi. Tudi ima namen, da vzame Radičevcem ono število poslancev, ki mu ne grejo, ker ga je hrvaški narod že zapustil. A to je le postranski namen. Glavni je oni glede radikalne stranke. Njena usoda je sedaj zelo negotova. Ako se stranka razcepi na razne skupine, tedaj bo pri volitvah padla za najmanj 50 poslancev. Znaki pa kažejo, da se bodo vse dosedanje

skupine radikalne stranke sporazumele in šle složno na volitve. Končna odločitev pade v kratkem na zborovanju glavnega odbora.

Naša stranka in sedanji položaj. Naša stranka je bila letos dva meseca v vladi in je napravila velik delovni program, ki bi olajšal bremena našim kmetovalcem in rešil posebno Slovenijo gospodarske propasti. Zato je bila naša stranka na tem stališču, da se naj dela takoj za izboljšanje gospodarskih razmer. Ako pa je sedaj postavljena pred volitve, se teh tudi ne boji, saj je v dveh mesecih pokazala, kaj je dosegla. Naša stranka mora in bo vsaj tako močna zopet prišla iz volitev v Beograd, kjer jo čaka odlično delo in sodelovanje v vladi in vodstvu usode naše države in našega naroda.

Kralj v Beogradu. Kralj Aleksander se je pripeljal iz kopalnice Topole v Beograd, kjer je sprejel ministrskega predsednika v avdijenci. Vsled prevelike vročine, ki vlada sedaj v Beogradu, pa je takoj zopet odpotoval.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Dr. Korošec na Bolgarskem. Naš voditelj dr. Korošec je takoj po razpustu narodne skupščine odpotoval na Bolgarsko, da je stopil tam v stik s politiki. Bil je sprejet tudi pri bolgarskem kralju Borisu. Vse bolgarsko časopisje ga je iskreno pozdravljalo kot velikega Jugoslavana, moža, ki ga je dala Slovenija Balkanu, da ga čimbolj zbliža z Evropo. Iz Bolgarske se vrne naš voditelj dr. Korošec v Slovenijo, kjer bo prisotno izvršitvi volilnih predpriprav. Naša mogočna strankina organizacija mu bo tudi še vnaprej opora za njegovo veliko delo.

Naš spor z Albanijo je še nerešen. Meja je zaprta za vsak promet. Velešile so sicer posredovale v Tirani, ali je videti, da brez uspeha. O sporu do sodilo Društvo narodov. Italiji, ki ima pri celi stvari svoje prste vmes, seveda to ni ljubo.

Rusija in Poljska sta si še vedno v hudem sporu radi tega, ker je bil ustreljen ruski poslanik na Poljskem. Upati pa je, da začasno ne pride do kakega krvavega obračunavanja.

Rusija v krvi. Boljševiki so napravili nove preiskave in baje doglali nove zarote in našli nove ovaduhe ter zopet veliko število istih dali pomoriti. Ta njihov nastop nikakor ni pridobil Rusiji prijateljev in sovjetska vlada se je pokazala zopet v svoji prvotni krvočnosti.

Anglija je osamljena v nastopu zoper Rusijo. Nobenemu narodu v Evropi se danes ne ljubi, da bi podpiral spor med Anglijo in Rusijo in morda še pripomogel, da bi čimprej prišlo do krvave zopet velike evropske vojske. V mestu Ženevi v Švici so se zbrali zunanji ministri večjih evropskih držav, kjer so sklenili, naj se spor ne postruže. Nemčija in Francija sta pri tem veliko pripomogli.

Politični položaj na Rumunskem ni ravno rožnati. — Vlada, ki je bila postavljena pred desetimi dnevi, je že zopet v demisiji. Tam se preveč vrtikajo generali v politiko. General Avaresku je sicer po številu poslancev, ki si jih je znal »pridobiti« pri zadnjih volitvah, številčno močen, a njegovi neuspehi posebno v zunanji politiki so mu spodnesli tla. Zavozil ga je, da se je dogovoril z Italijo in s tem z Jugoslavijo stopil v bolj hladno razmerje. Italija pa mu je to »povrnila«, da je proti Rumuniji napravila zvezo tudi z Madžarsko. In takoj je bilo treba spreminiti smer zunanje politike zopet k Jugoslaviji. Padel je kot vodja državne usode. Že je nameraval napraviti po Mussolinijevem načinu, da bi z vojniki osvojil Bukarešto in zavladal z vojaško silo nad mestom in državo. Ali vlada mu te to pre-

Poročila S. L. S.

V Selnici ob Dravi se je v nedeljo, dne 19. t. m., vršil shod SLS. Bil je dobro obiskan. Navzoči so bili župani domače in sosednjih župnij. Govoril je narodni poslanec Fr. Žebot o političnem in gospodarskem položaju. O oblastni skupščini pa je govoril oblastni poslanec Martin Kores. Shodu je predsedoval župan občine Slemen g. Ivan Urbas. Zborovalci, med njimi več mož, ki so bili dosedaj pristaši drugih strank, so se izjavili za SLS. Demokratom in samostojnejšem ljudje obračajo hrbet.

Shod Slovenske ljudske stranke pri Zg. Sv. Kungoti. Prihodno nedeljo, dne 26. junija, po božji službi (ob pol 11. uri) se vrši shod Slovenske ljudske stranke in sicer pod milim nebom pri cerkvi. Govorijo: narodni poslanec Žebot, oblastni poslanec dr. Veble, Supanič in Šerbinek. Vabimo domačine in sosede!

Shod SLS v Marenbergu. V nedeljo, dne 26. junija, po sv. maši ob pol 11. uri dopoldne se vrši shod SLS v Marenbergu v gostilni Bruderman. Govorijo poslanci Vlado Pušenjak, Kugovnik in drugi. Pričakuje se prav obilna udeležba!

Shod SLS v Sv. Lenartu nad Laškimi se je vršil v nedeljo, dne 19. t. m., na katerega je prišel poročat oblastni poslanec g. Deželak. V svojem govoru je opisal delo naše stranke v dobitni kmeta, v kolikor se je to sploh dalo. Ljudstvo je vzelo poročilo z velikim zanimanjem na znanje s sklepom, da pri volitvah v občinski odbor odda glavo stranki, ki vodi boj za zboljšanje razmer v državi. Govornik je tudi bičal neznačajnost g. župana, ki je, ko je dobil enkrat zaupanje od volilcev naše stranke, storil madeže za sebo, namreč da je uskočil k SKS, ne da bi odlozil častno mesto župana. Sodbo mora in bo izreklo naše ljudstvo. Naj ne bo nobenega našega pristaša dne 26. junija, ki bi rekel: brez mene bodo že tudi opravili!

Naša društva.

Okrožnica prosvetnim društvom in prijateljem kršč. prosvete. Dne 10. julija t. l. se vrši dinarski dan za nabavo dobrih knjig našim Prekmurcem. Vaeti naši agitatorji in agitatorke bodo šli od hiše do hiše in od vsakega pobirali knjige ali pa vsaj mali prispevek 1 Din za knjige prekmurškim Slovencem. — Slovenci! Pred kratkim smo obhajali triumf naše narodne zavednosti, desetletnico majniške deklaracije, najlepšega in največjega dokumenta iz naše slo-

prečila. Vendar pa je vlada tako slabotna, da bo zopet v kratkem izmenjena in bodo najbrž volitve.

Usoda ruskih beguncev je sicer težka in je prav, ako se je ravno v slovenskih državah nudilo beguncem gostoljubje, tako na Češkem kot še posebno v Jugoslaviji. Vendar pa se pečajo razna društva beguncev z načrtom, da rešita ti gostoljubni državi velikih bremen ter da se izvrši smotreno naseljevanje ruskih beguncev v Južni Ameriki.

Italijo je strah! Vse italijansko časopisje obširno piše o vplivu Rusije na Balkanu. Pišejo, da gre kar po treh potih: skozi Turško, preko Nemčije in preko Beograda samega. Posebno je opaziti, da je začela Rusija opuščati netenje spora med Bolgarsko in Jugoslavijo. Če se ti dve državi zblížata, tako pišejo laški listi, potem je pričakovati močno slovansko državo na Balkanu. E, se je pa Mussolini malo zmotil, ko je hotel vse države-sosede nahujskati zoper Jugoslavijo, ki bi jo potem kar pohrustal.

Na Kitajskem še ne bo konec! Čangtsolin se je v severni Kitajski zopet utrdil, ker se mu je posrečilo plačane vojake pomiriti in složiti. Na Kitajskem so le plačani vojaki, ki pa znajo tudi štrajkati, če niso ravno zadovoljni. Seve je taka vojska bolj igrača v primeri s pravo vojsko, kakršna je bila v Evropi. Pa kljub temu je nevarnost posameznih velika. Najhujša pa je negotovost, ko se čete priganjajo po celih pokrajinah in ni nikjer prave oblasti in reda.

Pregnanje katolikov v Mehiki. V mestu Tebucca je bil mlad katoličan pribit na križ in na njem ustreljen. — V mestu Quaddararu so nekoga duhovnika polili s petrolejem in zažgali. — V mestu Mexico so vrgli v ječo 17 duhovnikov. Od tam so jih peljali k izkopanemu grobu, jih stoječe ob grobu obstreljevali in nato na pol žive pokopali. Pri strašnem prizoru je eden grobarjev zblaznel. To so uradni podatki in naši liberalci so lahko ponosni na svoje bratce v Mehiki.

Da bomo nasprotnike poznali.

Radičevci delijo — »gorke«.

V svojem listu v zadnji številki so radičevci zavihali rokave in si domišljujejo, da so prisolili nekaj »gorkih«. Teh gorkih je bila deležna zopet »pokvarjena gospoda«, a posebej še »šolan gospoda«. Tako zelo se motijo radičevci, če mislijo, da bo kmet res tako nespameten ter bo začel boj zoper vse druge, ki niso kmetje, da bo začel boj ravno zoper tiste, ki jih je z lastnimi žulji spravil do boljšega stanu, zato, da mu bo od tam pomagal. Če to drži, kar »Kmetijski list« piše, potem bi kmečki sin sploh več v šolo ne smel, da ne postane »pokvarjena gospoda«. Kaj je namen tega radičevskega dela? Nič drugega, kot napraviti združbo med kmeti in — duhovniki, ker itak kmet z drugim inteligentom pride malo v stik, k večjemu kadar so volitve in bi radi nekateri, ki pa so le za časa volitev »kmetje«, postali poslanci. V ta boj vodi kmeta ne kmet, ampak — uradnik socialist Prepeluh, ki spada kot »kmetijski« voditelj tudi med gospodo. Naš kmet pa uradnike pozna, prav posebno še take, ki so že vse poskusili, končno pa stopili v Radičevovo službo in postali njegovi priganjači v Sloveniji.

Izplačajte nagrade!

Radičevci razpisujejo znamenite nagrade, kar po 10 tisoč Din za eno vprašanje in pet naenkrat so jih razpisali, češ, da vera ni v nevarnosti. Stavi pa seveda vprašanja, na katera misli, da se ne bo dalo odgovoriti. Toda naj dovolijo gospodje od radičevske garde v Sloveniji, da jim damo odgovor:

venske zgodovine. Majniška deklaracija pa nam ne sme biti lep spomin junaštva naših žen in deklet, ki so požrtvovalno čuvale slovenski dom in grudo ter naših junakov, ki so umirali na bojnem polju, temveč nam mora biti plovito seme za vedno nova dejanja narodne zavednosti in požrtvovalnosti. Vedno bodrilo nam mora biti, da čuvamo dedščino majniške deklaracije, naš mili slovenski narod, njegov jezik in knjigo. — Naši slovenski bratje v Slovenski krajini, ki so se po dolgih letih zopet tesno priključili materi Sloveniji, nimajo najpotrebnejših stvari, s katerimi bi mogli gojiti slovenski jezik in se navduševati za slovensko pesem, slovenske knjige. Prekmurški Slovenci nas kličejo na pomoč in prosijo, da jim damo svoj biser, slovensko knjigo in jim pomagamo, da si ustanovijo knjižnice po župnijah, da se bodo z nami radovali in z nami vžigali svoja srca za ljubezen do slovenske domovine in naše mile materinščine. — Slovenci in Slovenke! Naša sveta narodna dolžnost je, da jim ponudimo roko na pomoč in s tem tudi dejansko izvršimo oporoکو majniške deklaracije med našimi najmlajšimi brati v Slovenski Krajini. Dne 10. julija vsi na delo! Ako ne moreš nabiralecu darovati knjige, seži v žep in mu daruj dinar. Dokazal boš s tem, da še danes živi v slehernem Slovencu isti živi duh požrtvovalnosti, ki je pred desetimi leti porodil majniško deklaracijo. Dne 10. julija darujmo vsi za Prekmurce! — Pred godom naših prvih slovenskih prosvetiteljev sv. Cirila in Metoda, naj se v društvih vrši dne 3. julija t. l. javno predavanje o zgodovini in geografiji Prekmurja, odnosno prekmurskega prebivalstva. Za predavanja nudita bogato gradivo knjigi: »Slovenska štajerska in Prekmurje«, zgodovinski opis, spisal profesor dr. Fran Kovačič, ter dr. M. Slavičeva knjiga »Prekmurje«. — Prosvetna zveza v Mariboru.

Spored slovesne posvetitve katoliških organizacij v župnji Materi Mihosti presv. Srcu Jezusovemu. V petek, 24. in v soboto, 25. junija, zjutraj ob pol šestih in zvečer ob osmih slavnostni govori. Pred in po govori sv. spoved. V nedeljo, 26. junija, ob pol šestih zjutraj skupno sv. obhajilo; ob šestih sv. maša za vse društvenike in govor. Popoldne do dveh zbiranje vseh društev z zastavami na vrtu Omladinskega doma, Cveticna ulica 28. Ob četrta tri odhod v cerkev. Ob pol treh blagoslovitev kipa Srca Jezusovega, sklepni govor, litanije Srca Jezusovega, slovesna posvetitev in zahvalna pesem. Ob četrti uri slavnostna akademija v proslavo presv. Srca Jezusovega v dvorani »Union«.

Sv. Križ pri Mariboru. V nedeljo, 12. junija smo imeli v svoji sredini drage goste, člane Ljudskega odra in pevskega društva Maribor. Naši ljudje ne bodo zlahko pozabili neverjetnih škrpcev, iz katerih se je končno izmotal gibčni Maks, ko je že mislil, da se

1. Državna oblast je že odpravila obvezno udeležbo pri šolskih sv. mašah. Katehet ne sme učenca kaznovati, če ni hotel k sv. maši. — Prvih 10.000 Din nakažite takoj!

2. Državna oblast je prepovedala še več kot navaden cerkven obred, ona se je vtaknila celo tako daleč, da z znanim kanceparagrafom hoče celo določati in omejevati snov pridigovanja. — Torej drugih 10.000 Din plačajte!

3. Orožniki ne odvrtaajo ljudi z bajoneti od cerkve, pač pa to delajo razni liberalni demokrati in radičevski politični orožniki in njihovi listi, ki storijo vse, da le ljudem ogabijo službo božjo in jih odvrnejo od cerkve. — Tretjih 10.000 Din, g. Prepeluh, je izgubljenih, alo, plačajte jih!

4. 10.000 Din dobimo, če dokažemo, da je bilo duhovniku zabranjeno učiti krščanski nauk. Dokaz: Minister g. Pucelj je prepovedal pouk krščanskega nauka na specialni kmetijski šoli meseca decembra 1926 in je katehet moral iz šole. Minister dr. Kulovec je pozneje to popravil in se zdaj krščanski nauk zopet poučuje.

Skupno je »Kmetijski list« izračunal v svojem navdušenju, da je 4 krat 10.000 — 50.000 Din ter je obljubil to skupno svoto. Mi smo na vsa štiri vprašanja odgovorili in zdaj zahtevamo, da 50.000 Din takoj nakaže volilnemu skladu SLS. Ako tega ne stori, tedaj bo sam stal pred našim ljudstvom kot človek, ki obljublja, pa reče: »Obljubiti in dati je preveč!« — Radičevci pač obljubujejo, ali dajo pa ne! Zahtevamo, da denar takoj izplača, ker nočemo pustiti, da bi se s takimi nagradami varalo ljudi, češ, da nihče ni odgovoril.

Socialisti in demokrati so eno.

Pri zadnjih občinskih volitvah v slovenskih mestih Celje, Kamnik, Novomesto, Domžale, so demokrati sramotno propadli, le v Novem mestu so obdržali še svojo moč. In zakaj ravno tu? Socialisti so bili njihova pripraga. Na dan pred volitvami so socialisti v »Jurta«, ki je glasilo najhujših kapitalistov v Sloveniji, objavili oklice, da vsi delavci glasujejo za SDS. — No, lepa reč, taka družba proletarcev in buržujev, delavcev in kapitalistov. Ali se socialisti nič ne bojijo za svoje delavstvo, da bi ga rešili iz rok liberalne gospode, ali pa so res le priganjači te gospode, samo da zavajajo delavca od SLS, kjer bi delavec našel pravo zaščito in pomoč? — Mariborsko delavstvo vedno bolj uvideva, da je sedanjim voditeljem nasedito in ogorčeno zahteva, da se prekinejo vse zveze z SDS, če ne, bo delavstvo pustilo svoje generale na cedilu. To ogorčenje pa je brezpomembno, ker bodo voditelji že znali svojo zvezo z demokrati prikrivati, samo da se bo delavstvo še nadalje komandiralo za podporo SDS, ki je sicer danes noben drug stan več ne podpira, pač pa vsak podira.

Zoper 10 božje zapovedi.

Če se bodo naši demokrati zopet postavljali, da ne pišejo nikdar zoper vero, jim bo treba med drugimi številnimi dokazi ponuditi tudi tega, kako je »Jurta« dne 19. t. m. v šte. 144 pisalo o 10 božjih zapovedi. Tu namreč zagovarja delo nekoga profesorja Meinholda ter pravi, da je ta profesor izpodbil trditev o božjem izvoru 10 božjih zapovedi. Seveda se je s tem skušala izpodbiti tudi veljavnost in vsebina božjih zapovedi. »Jurta« se je seveda moralo obreginiti ob 10 božjih zapovedi, ali so mu res tako napoti? Seveda, vsebina mu morda res ni prijetna. Z listom pa, ki tako piše o božjih zapovedih, so naši demokrati zopet razkrinkali svojo »globoko vernost«.

Križe podirajo!

V Mariboru se je pretekli teden zgodil gnusen zločin. Na cesti, ki pelje iz Maribora proti Kamnici, je stal velik

mu svet udere pod nogami. Ubogi slikar Fric! Njegova boljša polovica mu je poštene nauke solila v potrpežljive možgane, ker je dovolil svoji svakinji, da prevzame z navidezno možgan Maksom za tri dni gospodinjstvo v hiši. Preljubi in predragi stari striček je Maksu, temu lahkoživcu delal strašne bridkosti s tem, da ni hotel hitro umreti, temveč se je zdrav in vesel prikazal v hiši, kjer se mu je tako dopadlo, da je sklenil vedno ostati pri svojem nečaku v stanovanju, ki ni bilo njegovo. Ljudski odje je to veselje-igro uprizoril s tako gibčnostjo in neprisljenostjo, da se že dolgo nismo naučili tolike zabave, kakor pri teh škrpkih. Ker bi se res bilo moglo zgoditi, da bi ob neprestanem smehu katerega izmed poslušalcev pograbil krč, se je med posamezna dejanja vpletel pevski zbor Maribor z izvajanjem pevskega toka, ki je bilo dovršeno, v čast pevovodji in članom in v radost občinstva. Po grešali smo kratkega programa vse prireditve — zelo dobro bi bilo s par besedami očitati glavno misel igre, osebe, kakor tudi besedilo pesmi, ki jih ima pripravljene pevski zbor. Ako bi se vse to bilo raztolmačilo v kratkem predgovoru, bi se najbrž bila dala doseči takse prosta vstopnina. Dragim gostom kličemo še enkrat: Srčna hvala za vse! Dober zglede ste nam dali, zato hočemo tudi mi nastopati, in sicer na Petrovo, 29. junija drugič s spovo-igro »Mlada Breda«. Vabljeni ste vsi naši prijatelji in sosede, zlasti še pa vsi, ki ste zadnjič že bili na potu k nam, pa vas je vreme zadržalo!

Prireditve pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. V nedeljo, dne 3. julija bo naše katoliško Prosvetno društvo predstavljalo igro »Cvetina Borogradska«. Ze dolgo ni bilo na našem odru tako krasne igre kot je ta. Kaže se nam v pretresljivih slikah nežna, požrtvovalna ljubezen Cvetine do svojega nesrečnega očeta. Za to igro se je popravil oder in naslikale nalašč za to nove kulise. Kdor hoče videti res kaj lepega in poučljivega, si bo igro gotovo ogledal.

Svetinje pri Ormožu. Orlovski odsek pri Svetinjah priredi na Petrovo, dne 29. junija, ob 3. uri popoldne tombolo na vrtu gosp. Franca Veber, trgovca v Ivanjkovcih. Pred tombolo se uprizori veseloigra v 1 dejanju »Kje je meja«, katera je vstopnina prosta. Ker je dobitkov mnogo in lepih, za to vas k obilni udeležbi vabi odbor. — Bog živi!

Porota.

MARIBORSKA POROTA.

Požigi v Prekmurju.

Dne 14. junija se je zagovarjal 24letni posestniški sin Štefan Magdič iz Izakove pri Dolnji Lendavi radi hudodelstva požiga. Zažgal je v dveh mesecih nič manj kakor trem posestnikom gospodarska poslopja. Najprej je zažgal dne 6. junija 1927 okrog polnoči posestniku Štefanu Žizku živinski in svinjski hlev, ki sta mu oba zgorela in še podstrešje hiše. Izvednec je ocenil škodo na 6700 Din. Štiri